Doğan Kardeş

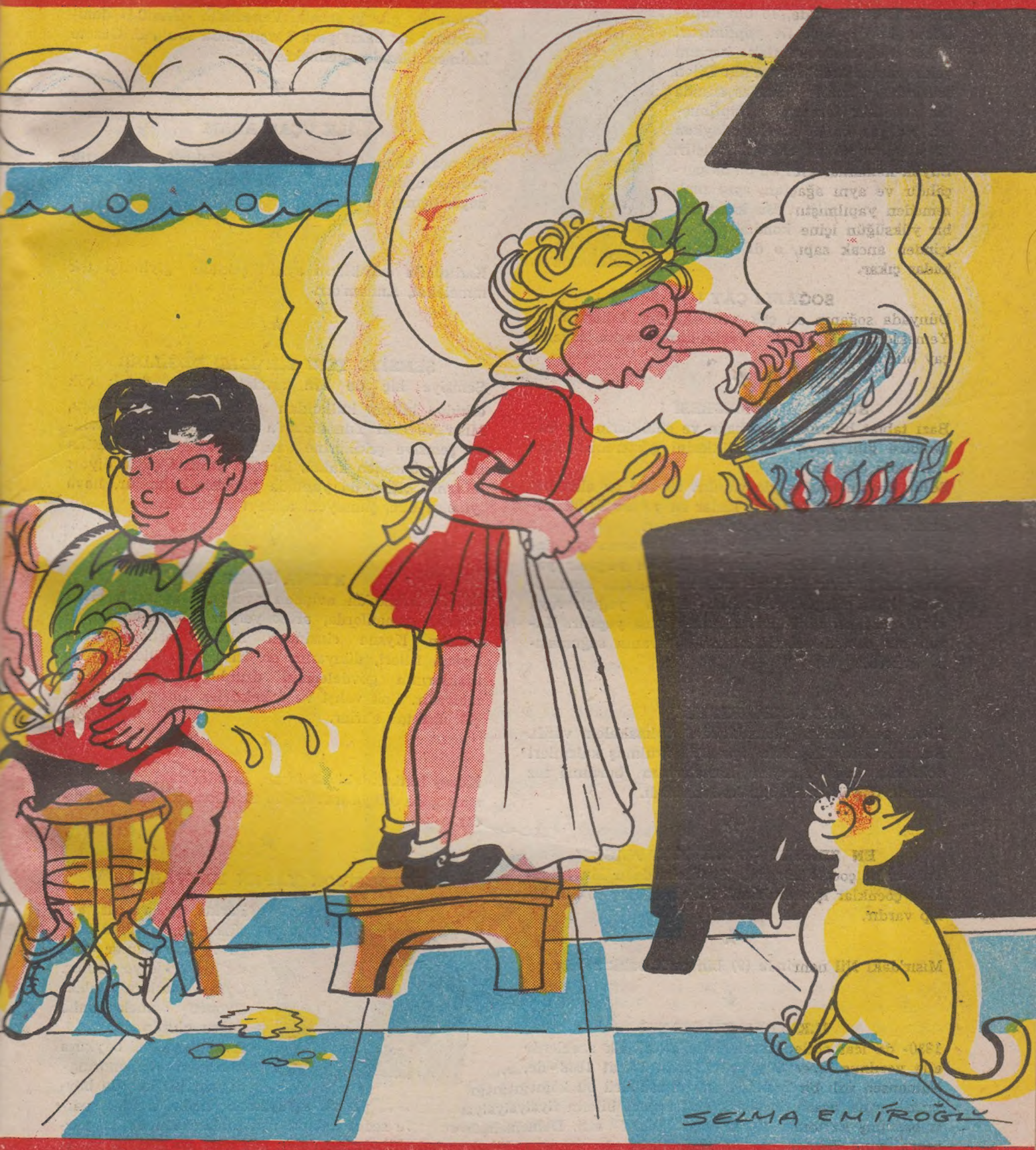

Sayı 58

ANNEYE YARDIM!

Krş. 15

Doğan Kardeş Ansiklopedisi

DÜNYANIN EN UFAK KEMANI!

Bu keman altı yılda, 16 bin kullanılmış kibrit çöpü ile yapılmıştır. Fakat dünyanın en ufak kemanı yakın zamanlarda Fransa'nın Dijon şehrinde, Charles Bruyas adında bir sanatkâr tarafından yapılmıştır. Bruyas buna on yaşındayken başlamış ve 48 yaşında bitirmiştir. Büyük kemanlar gibi bu da 59 parçalıdır ve aynı ağaçtan, aynı malzemeden yapılmıştır. Bu kemancık bir yüksüğün içine konduğu vakit, içinden ancak sapı, o da yarısına kadar çıkar.

SOĞANLI ÇAY !

Dünyada soğanın en çok yenildiği yer Amerika'dır. Yemeklerde, çiğ olarak yenildikten başka, soğanlı çay bile içerler.

★

SÜLÜK BAROMETRESİ !

Bazı tabiat bilginleri, kurbağa ve sülüklerin bir baramotre gibi hava değişikliklerini gösterebileceklerini iddia ederler.

Sülük barometresi şöyle yapılır. 60 sm^3 su alan bir cam kavanoza dörtte üçü kadar su ve bir sülük konulur, sonra üstü beyaz bezle bağlanır.

Sülük kavanozun dibinde durursa, havanın iyi olacağını; suyun üstüne çıkarsa, gündüz yağmur yağacağını gösterir. Suyun içinde durmadan kımıldanırsa, hava rüzgârlı olacaktır. Hava yağışlı veya karlı olacaksa, sülük kavanozun ağzına yapışır. Kavanozun dibinde çöreklenmesi, havanın soğumasına işarettir.

★

İLK DOLMAKALEM

Yirmi asır önceki Romalılarda dolmakalem vardı. Bu, mürekkep koymak için içi oyulmuş kalemleri doktorlar, başı ağrıyan hastalarının burnuna toz halinde ilâç üflemek için kullanırlardı.

★

EN ZENGİN ÇOCUK KİTAPLIĞI

En zengin çocuk kitaplığı Stokholm'dedir Bu kitaplıkta çocuklar için muhtelif dilde yazılmış 40 bin kitap vardır.

★

Mısır'daki Nil nehrinde (9) bin çeşit balık vardır.

★

İLK TREN BİLETLERİ

1830- da icat edilen trenlerin biletleri, ilk senelerde elle yazılmış birer büyücek kâğıttı. Fakat 1838 - de, Edmonsen adlı bir İngiliz istasyon müdürü bu kâğıtların yerine, üzerlerine istasyon isimleri, biletin fiyatı basılmış kartonlar kullanmayı teklif etti. Daha sonra, yine Edmonsen, numara basmağa yarıyan makineyi icat etmişti.

GAZETE İSMİ NEREDEN GELİYOR ?

Gazete ilk çıktığı sırada, Venedik'te «Gazette» denilen ufak bir bakır para karşılığında satılırdı. Gazete kelimesi buradan gelmektedir.

★

İLK UÇAN ADAM

İlk uçan adam Gusmayo, bir Portekizli matematik profesörüydü. 1709-da, kendi buluşu olan bir makineyle uçmayı denedi.

★

Kadınlarla erkeklerin ayni şekilde giyindiği tek mmeleket, Annam'dır.

★

ŞEMSİYE YENİ BİR İCAD DEĞİLDİR

Şemsiye hiç de son asırların icadı değil; çok eskiden bilinip kullanılan bir eşyadır. Asurlulara, Mısır ve eski Yunanistan'a ait kabartmalar üzerinde şemsiye şekillerine rastlanmaktadır. Milattan iki asır önceden kalma bir Çin atasözü şöyle diyor: «Karnın toksa da yanında yiyecek bulundur, hava iyi olsa bile, şimseyeni almayı ihmal etme.»

★

KYSNA FİLLERİ

Güney Afrika'da avlanan avcılar, Gapetown civarındaki ormanlarda, artık yeryüzünde bulunmadığı sanılan Kysna cinsinden fillere rastlamışlardır. Kysna filleri, dünyanın en iri boylu filleridir. En ufaklarının gövdelerinin uzunluğu 7, yüksekliği 4 metredir. Çok vahşi ve ürkektirler. İnsan kokusunu çok uzaktan alırlar.

★

Kuzey kutbundaki bir insan, Ekvatör'daki yaşıyan insana göre dünya merkezine 21 kilometre daha yakındır.

★

KOLEKSİYON YAPAN HAYVANLAR

Parlak eşya ve para görünce alıp götüren karga ve saksağanlar «hırsız kuşlar» diye tanınır. Oysaki bunlara «koleksiyoncu» demek daha doğru olurdu.

Avustralya'da, baykuşa benziyen «Ptilonoring» adında bir kuş da böyle, renkli ve parlak eşyaya meraklıdır. Bu kuş parlak taş ve sedef kabuklarını topladıktan başka, yerlilerin kulübelerine dalar, göz alıcı ne görürse yuvasına taşır.

★ «ÇOCUK KİTAP HAFTASI»NDA EN GÜZEL HEDİYE DOĞAN KARDEŞ YAYINLARIDIR ★

Doğan Kardeş

★
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ
★
Sayı: 58 — Cild: 3
6 KASIM 1947
★
Fiyatı 15 Kuruş.

KURANLAR
ve
HAZIRLIYANLAR :

Vedat Nedim Tör
Şevket Rado
Neriman Hızır
(Ayşe abla)
Nebahat Karaorman
Nahit Tendar
Fahrünnisa Seden
Cemal Nadir Güler
Selma Emiroğlu
Münevver Alpar
Nihal Yalaza Taluy
Eflâtun Cem Güney
Şükrü Enis Regü
Naci Golar

★

Her hafta perşembe günleri çıkar ★ Sahibi ve yazılışlerini fiilen idare eden : Vedat Nedim Tör ★ İdare Merkezi: Beyoğlu, İstiklâl Cad., 320-24 Yeni Han, İkinci kat ★ Mektup adresi: Posta Kutusu: 2217 Beyoğlu ★ Telefon 42933 ★ Abone şartları: Yıllık (52 sayı) 750 kuruş, altı aylık (26 sayı) 400 kuruş, üç aylık (15 sayı) 200 kuruş ★ Abone her sayıdan başlıyabilir ★ Adres değiştirmek istiyen abonelerin 30 kuruşluk pul göndermeleri lâzımdır ★ Gelen yazılar, resimler ve karikatürler basılsın basılmasın sahibine geri verilmez ★ Basıldığı yer : Kâğıt ve Basım İşleri A. Ş.

16 - 22 Kasım
«Çocuk Kitap Haftası»
O haftaya sen de hazırlan !

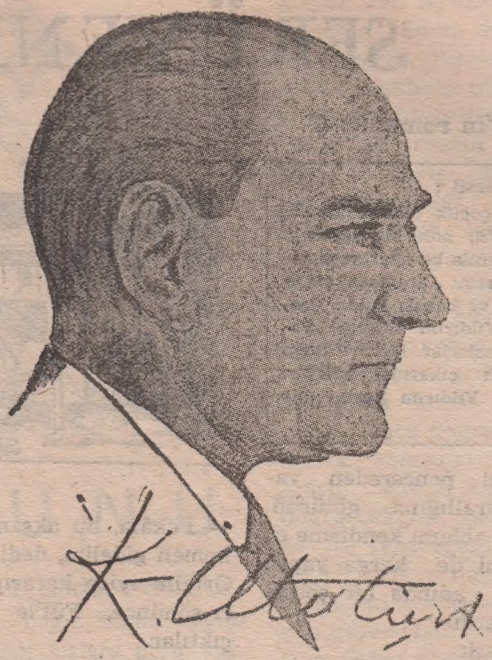

Atamız

Atatürk, 9 yıl önce, 10 Kasımda öldü.

Biz, onu hiç görmedik. Fakat Onun kim olduğunu, bu memleket ve millet için ne büyük işler başardığını pek iyi biliyoruz.

Biz biliyoruz ki, Atamız, Türk milletini esir etmek istiyenlere karşı isyan etti.

Biz biliyoruz ki, Atamız, vatanımızı düşmanlardan kurtardı.

Biz biliyoruz ki, Atamız, Türk milletini hüriyete kavuşturdu.

Biz biliyoruz ki, Atamız, Türkiye'yi yükseltmek, ileri, canlı, sağlam, kuvvetli bir hale getirmek için çok çalıştı.

Biz biliyoruz ki, Atamız, Türk Cumhuriyetini bize emanet etti.

Biz, Cumhuriyet çocukları, Atamızın emanetini gözümüzün bebeği gibi severiz ve koruruz.

Bir kardeş dert yanıyor..

Şu mektubu beraber okuyalım: «Ah Doğan Kardeş ah, bana bir arkadaşım dedi ki: (Doğan Kardeş ucuzladı da ne oldu, sahifeleri azaldı o kadar.) Ben de ona şu cevabı verdim: (Oh beyim oh, demek sen, hem ucuzlasın, hem de sahifeleri aynı kalsın istiyorsun öyle mi? Herşeyin pahalılaştığı bir zamanda Doğan Kardeş'in ucuzlamasına teşekkür edeceğin yerde, şikâyet ediyorsun. Doğan Kardeş'in sahifeleri azaldı ama, içindeki yazıları hemen hemen aynı kaldı. Çünkü harfler küçüldü, başlıklar, klişeler ufaldı. Daha ne istiyorsun bilmem ki? Hele iki romana birden başlaması, ne iyi oldu.) İşte Doğan Kardeş, ben o hiç bir şeyden memnun olmıyan kardeşe böyle cevap verdim. Nasıl iyi mi ettim. Sen bu gibilere hiç aldırma. Doğan Kardeş yine Türkiye'nin en güzel, en temiz ve en tatlı çocuk dergisidir.»

Siz ne dersiniz kardeşlerim, bu kardeş haklı mı?

YILDIRIM'IN İNANILMAZ SERÜVENLERİ

Doğan Kardeş'in romanı : 6

Yerlileştiren : Âdem ŞAKAR

Çıkan parçanın özeti :
Çok haşarı bir çocuk olan Yıldırım, evinden kaçıp Füt adlı bir şeytanla arkadaş olur. Onunla beraber yaşamağa başlar. Oğullarını aramağa çıkan Yıldırım'ın anne ve babası yolda, üzerinde «Burada Yıldırım yatıyor» yazılı bir mezara raslarlar. Mezarı kazıp içinden Yıldırım'ı çıkarmak isterler. Fakat mezardan Yıldırım yerine bir karga çıkar.

Beni ve ablamı pencereden yakalayıp sihir kırallığına götürdü. Sihirbaz şeytan, ablamı kendisine eş olarak aldı, beni de karga yaptı. Sonra, Yıldırım adında bir çocuk gelip beni kurtardı.

Yıldırım'ın annesi:

— Ah, o bizim kaybolan çocuğumuz! diye ağladı.

— Ben onun peşindeyim, her zaman onu kollıyacağım. Başına gelecek her kötülüğü önceden haber vereceğim. Siz hiç ağlamayın! Yıldırım sağdır.

Bunu söyledikten sonra karga ağır ağır havalandı, uzaklara uçup gitti.

FIÇICIDAN ÖCÜMÜZÜ ALALIM!

Kuyunun suyu Füt'le Yıldırım arasındaki dostluğu yeniden sağlamlaştırdı.

Arkadaşları tarafından terkedilen Yıldırım, Füt de bırakıp gidince kendisini büsbütün yalnız hissetmişti. Onun için boynuzlu arkadaşiyle iyi geçinmeğe karar verdi.

Gezip tozdukları, türlü zevzeklikler yaptıkları güzel bir günde Füt, Yıldırım'a:

— Fıçıcıdan yediğin dayağı unuttun mu? dedi.

Yıldırım:

— Hayır, onu ömrüm oldukça unutamam, diye cevap verdi.

— Ondan bunun öcünü almanızı ister misin?

— İsterim ama, nasıl?

Füt:

— Pek kolay, dedi. Gidip tavuklarını çalalım.

Yıldırım sevinçle:

— Ya, pek güzel bir fikir! Onun bir sürü güzel tavuğu vardır. Onları çalarsak pek kızar, diye bağırdı.

Füt:

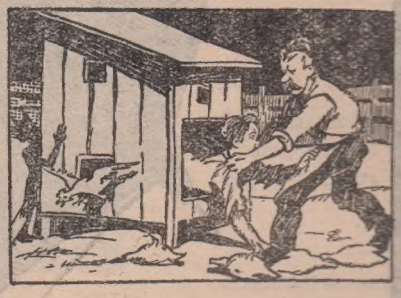

— Pekâla, bu akşamdan tezi yok, hemen gidelim, dedi.

Ortalık iyice kararıp şehrin ışıkları sönünce, Füt'le Yıldırım yola çıktılar.

Fıçıcı dükkânı şehrin dışında bulunuyordu. İki ahpab usulca kimseye görünmeden dükkânın yanındaki kümese yaklaştılar. Çürümüş eski bir çitin aralığından içeri daldılar. Saçaklar altında büyüklü küçüklü fıçılar sıralanmıştı. Büyük bir fıçının üzerinde bir boş çuval vardı. Füt çuvalı aldı ve:

— Tavukları buna doldururuz, dedi.

Hırsızlar sessiz adımlarla kümesi buldular. Kümes kiremitle örtülü çamurla sıvanmış eski bir baraka idi. Ufak kapısı yarı açıktı. Fıçıcının beyaz tavukları içerde uyuyorlardı. Füt:

— Yıldırım sen içeri gir de tavukları yakala, başlarını koparıp bana ver, ben de çuvala doldururum, dedi.

Yıldırım bir tilki gibi kapıdan içeri daldı. Hafif bir gıdaklama duyuldu. Bir saniye sonra kapıdan ufak bir el, kanlı bir tavuk uzattı. Füt onu çuvala attı. Biraz sonra bir tane daha uzattı. Füt çuvalı doldurdu.

Bu sırada dükkânda uyumakta olan fıçıcı uyandı, etrafa kulak verdi, dışarda bir şeyler olduğunu anladı. usulca kapıyı açarak dışarı çıktı.

Füt de bunu duymakta gecikmedi. Çuvalı bıraktığı gibi kümesin arkasına saklandı. Son tavuğunu uzatan Yıldırım hafifçe:

— Bitti! diye fısıldadı.

Füt'ün durduğu yerde duran fıçıcı tavuğu aldı, yavaşça:

— Pekâla, şimdi dışarı çık! dedi.

Kapıdan önce Yıldırım'ın başı uzandı, sonra bütün vücudü göründü, elleri ve dizleri üzerinde emekliyerek dışarı çıktı, doğruldu.

Fıçıcı kuvvetli eliyle onu yakasından bir kıskaç gibi yakaladı.

Yıldırım korku ile:

— Aman anneciğim! diye bağırdı.

Fıçıcı:

— Sus, bağırma! dedi.

Kümesin arkasında saklanan Füt, akıllılık edip çitten atladı. Karanlığın içinde kayboldu.

Yıldırım:

— Aman fıçıcı amca, beni bırak, Bir daha hiç çalmam! Beni Füt aldattı, diye yalvarıyordu.

Fıçıcı sakin bir sesle:

— Korkma, bağırma çocuğum, sana bir şey yapmıyacağım, dedi. Sen yanlış bir yola sapmışsın, ben seni doğru yola götüreceğim. Gel benim çocuğum!

Fıçıcının bu yumuşak sesi Yıldırımı yatıştırdı. Fıçıcı onun ensesini bıraktı, kendi çocuğu imiş gibi kolundan tutarak götürdü.

Yıldırım bu fırsattan faydalanarak, karanlığın içinde kaçmayı düşünüyor, elini kurtarmağa çalışıyordu. Fıçıcı:

— Kaçmıya çalışma, gel sen benimle! Gel de sana bir ders vereyim. diye onu dükkânın içine soktu. Bir yandan Yıldırım'ın elini tutarken öte yandan birer birer fıçılara bakmağa, parmaklariyle her birine vurmağa başladı. Hepsinin dikkatle içlerine bakıyordu. Oldukça büyük bir fıçının önünde uzun müddet durdu, sonra Yıldırım'a:

— Gir bunun içine, dedi.

Yıldırım çırpınmağa başladı.

— Gir çocuğum, korkma, içeri gir. Seninle bir deneme yapalım.

Fıçıcıdan kurtulmanın imkânsızlığını anlıyan Yıldırım, fıçının içine atladı. Fıçıcı, hemen sağlam bir kapak alıp üzerine kapadı. Sonra çekici alarak acele acele çiviledi.

— Devam edecek —

DOĞAN KARDEŞ	DOĞAN KARDEŞ	DOĞAN KARDEŞ
Çalışma yarışı	Güzel yazı yarışı	Sanat, Spor, Sinema müsamereleri Kuponu: 6
Kuponu: 6	Kuponu: 6	

AYRILIŞ GÜNÜ

Anlatan : Âdem ŞAKAR

Yüksek bir kavak ağacının tepesindeki yuvada her zaman bir leylek görünüyordu. Orada bir nöbetçi gibi duruyor, anne ve babasiyle diğer üç kardeşinin dönmesini bekliyordu. Biz önceleri leyleklerin sıra ile bu yuvayı beklediklerini sandık, fakat sonradan anladık ki, hergün bu yuvayı bir küçük leylek bekliyordu. Bu, kanadları düşük, bir leylekti. Uzun gagası, her zaman aşağıya doğru sarkıyordu. Ötekiler kırlara giderken o, yuvada sessiz sessiz oturuyor, kardeşleri yiyecek bir şey getirdikleri vakit biraz kımıldanıyor, kendine verilen şeyi iştahla yiyordu.

— Bu ufak leylek neye uçmuyor acaba? diye merak ettik. Hemen dedemize koştuk. Dedemiz başını yuvaya doğru kaldırarak baktı: ve:

— Yuvayı bekliyor, dedi.

— Niçin bekliyor dede?

— Başka leylekler gelip de yuvayı kapmasınlar diye.

— Peki ama, neden hep aynı leylek bekliyor?

— Aynı leylek değildir o, sırayla beklerler.

Ogün, öğleden sonra bütün komşu çocukları bizim harmana toplandık, leyleğe bakıyorduk. Onun hiç kıpırdamadan oturduğunu gören bazı çocuklar, yerden birer taş kaparak yuvaya doğru fırlattılar. Taşlar, dallar arasından hışırdıyarak geçtikçe, hayvancık titriyor, usulca başını uzatarak etrafını dinliyordu.

Bağlar bozulmağa başladığı günlerde leylekleri bir telâştır aldı. Yalnız bizimkiler değil, bütün köyün leylekleri sık sık kırlara gidip gelmeğe başladılar. Bazan günlerce yuvaya uğramaz oldular. Köylüler, bataklığın arka tarafındaki çayırlarda toplandıklarını söylüyorlardı.

Bir gün öğleden sonra arkadaşlarla bataklığa doğru gittik. Gerçekten burada bir leylek panayırı kurulmuştu. Bunlar bir iki köyün leyleği değil, bütün bölgenin leylekleri idi. Gruplar halinde toplanmışlar, tek ayak üzerinde duruyorlardı. Yalnız bazı aç ve sabırsız olanların sazlıklarda tek başına dolaştıkları görülüyordu.

Güner, hayretle:

— Nekadar da çok leylek! dedi.

— Bu bölgenin bütün leylekleri burada da ondan böyle çok!

— Acaba niçin buraya toplanmışlar?

— Sıcak memleketlere göçecekler de!

Ertesi gün, köyün bütün çocukları sokaklara döküldük. Sabahleyin erken uyanan leylekler hemen bataklığa gittiler, orada bir müddet kaldıktan sonra köye döndüler. Ama bu defa her zamanki gibi hemen yuvaya konuvermediler, uzun uzun köy üzerinde uçuştular. Önce baba leylek yuvaya kondu. Peşinden de ana leylek. Daha sonra da yavrular kondu. Altı kırmızı gaga hafif hafif takırdadı. Sonra devamlı bir tıslama başladı. Birbirlerine sokulmuş olan leyleklerin çok mühim bir şey konuştukları belliydi. Az sonra baba leylek, ansızın havalandı. O, ağacın üzerinde dönerken, ötekiler de havalandılar. Yuvada yalnız o düşük kanadlı leylek kaldı. O da yerinden fırlıyarak başını göğe doğru çevirdi, bir sağa bir sola sıçradı. Sonra bütün kuvvetini toplıyarak kendini havaya doğru fırlattı. Kavağın dalları arasından bir çığlık sesi geldi. Acaba ne olmuştu? Hepimiz ağaca doğru koştuk. Küçük leylek komşuların bahçesine düşmüştü. Korku ve kederle bizlere doğru bakıyor, merhamet dileniyordu. Ne yapacağımızı şaşırmıştık. Bu leylek buraya niçin düşmüştü? Neden öteki kardeşleriyle birlikte uçup gitmemişti?

Ona doğru yürüdük. O kaçmak istedi. Fakat olduğu yere yıkıldı. Kardeşim koşarak babama haber verdi.

Babam, annem, ablam yetişti. Babam leyleği yakaladı. Annem:

— Ne olmuş hayvancağıza? diye sordu.

Babam:

— Sağ kanadı kırık, diye cevap verdi.

— Kırık mı? Vah, vah, vah! Acaba kim kırdı?

Babam:

— Ben de bunu düşünüyorum, dedi. Galiba onun kanadı doludan kırılmış.

Annem:

— Dolu mu dedin? diye fısıldadı. Hangi dolu?

— Hani geçenlerde büyük bir dolu yağmıştı ya!..

Hepimiz:

— Aaa! diye bağırdık. Tevekkeli değil, hayvancık bütün yaz yuvayı boşuna beklemedi.

Annem:

— Zavallı hayvan! diye söylendi. Peki ama, şimdi onu ne yapacağız?

Babam:

— Eve götürüp besliyeceğiz, dedi.

Leylek bir kere daha sıçramak istedi, fakat yine düştü. Babam usulca leyleği kucaklayıp eve doğru götürürken, biz hâlâ o ayrılık sahnesini ve onun annesinin, babasının ve kardeşlerinin ardından uçmak için çırpınışlarını düşünüyorduk. Hacı olamadı bizim leylek!

Tahsil Sigortan
var mı?
★
Çehiz Sigortan
var mı?
Doğan Sigorta

MERCAN BALIĞININ SERÜVENLERİ

Düşünen ve resimleyen:
Selma Emiroğlu

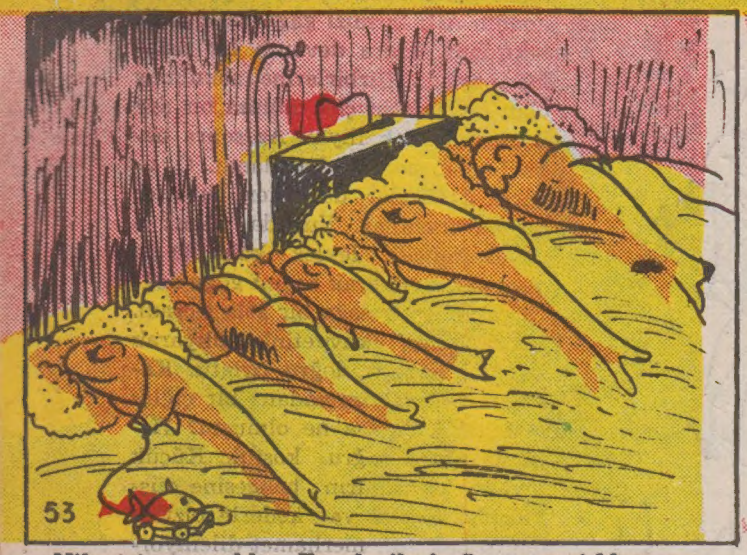

Nihayet gece oldu.. Engel ailesi sünger yastıklarına başlarını dayayarak derin bir uykuya daldılar.

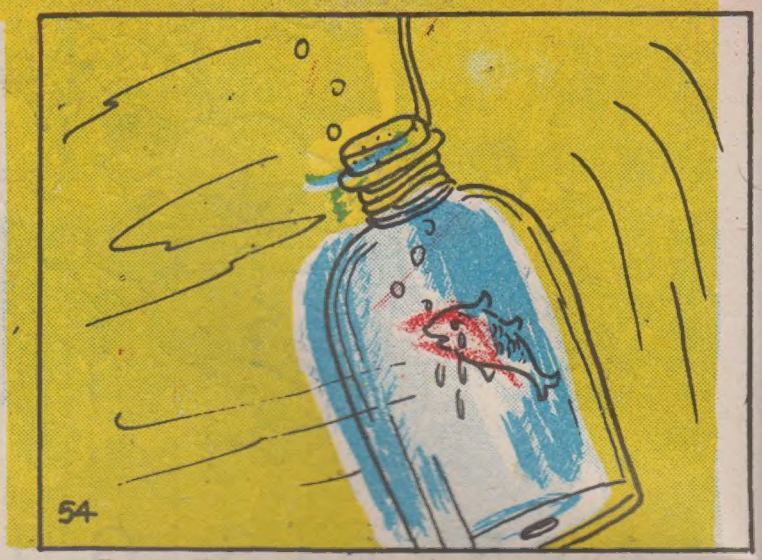

Zavallı Mercancık bir zaman uyuyamadı.. Başına gelenleri düşündükçe uykusu kaçtı.. Fakat..

En sonunda tavandan kandil gibi sallanan şişeciğinin içinde onun da gözleri kapandı.

Tam gece yarısı kapıda bir gölge belirdi, ilkönce içerisini gözetledi, sonra usulca yaklaştı..

Bu gözü maskeli, eli bıçaklı bir hırsız balıktı... Mercanın şişesine doğru yüzdü.

Herkes en tatlı rüyalara dalmıştı. Onun için Mercanın nasıl kaçırıldığını hissetmediler bile!...

— Devamı var —

KARA KEDİ ÇETESİ

NIN BAŞINA GELENLER

Düşünen ve resimleyen: Selma Emiroğlu

Türkân — Ne oldu sana dadı? Anlat bakalım!
Dadı Kalfa — Ah.. yemek pişirirken... geldi, cinler bastı.. Aklım gitti... Aman başım!...

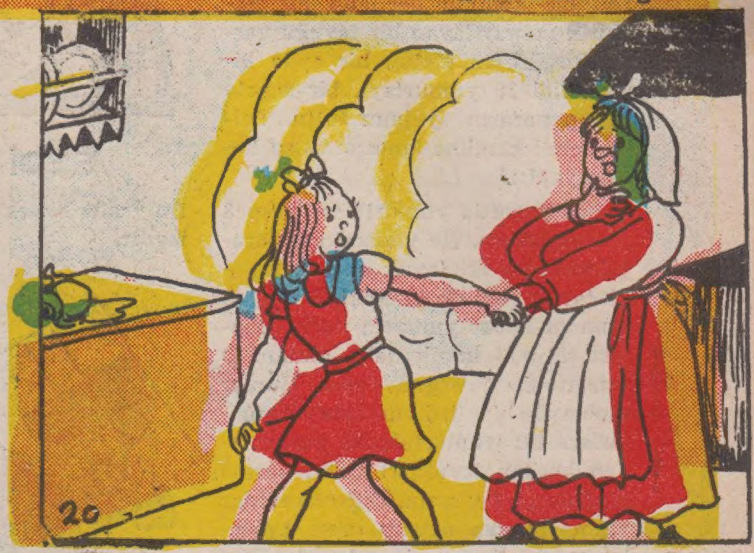

Türkân — Dünyada cin yoktur Dadı Kalfa.. Gel bakalım, etrafı arayalım hele!..

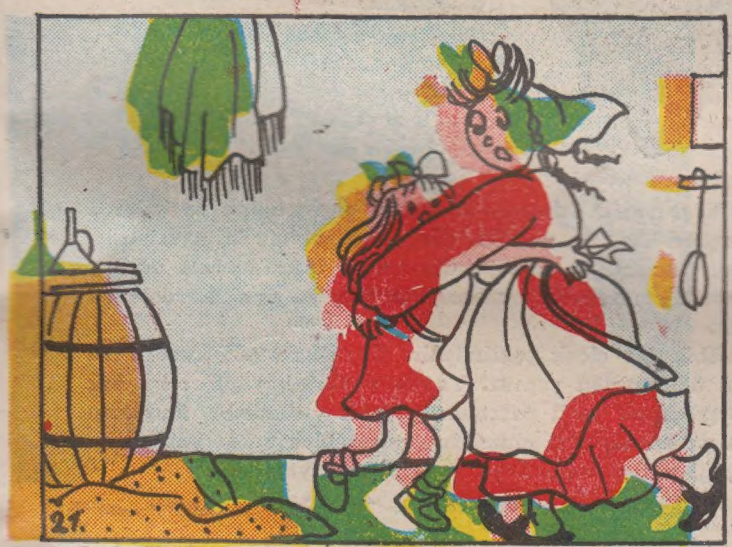

Dadı Kalfa — Amanın yetişin, işte cinler burada..
Türkân — Hay Allah! Beni de korkuttun.. Hani nerede?

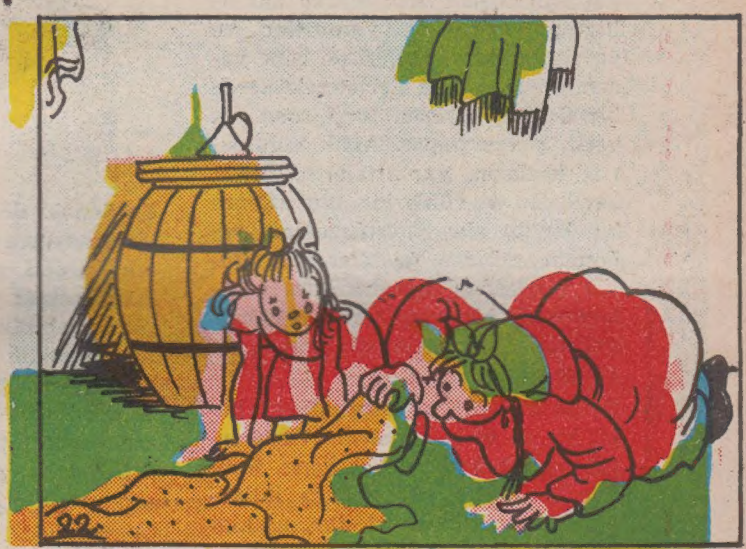

Türkân — Bu örtünün altında bir şeycikler yok...
Dadı Kalfa — Vallahi o bağıran şeyler bunun altındaydı!

Türkân — Gel hele, bir yukarı çıkalım.. Benim kedilerden şüphelendim. Mutlak onların işidir bu!

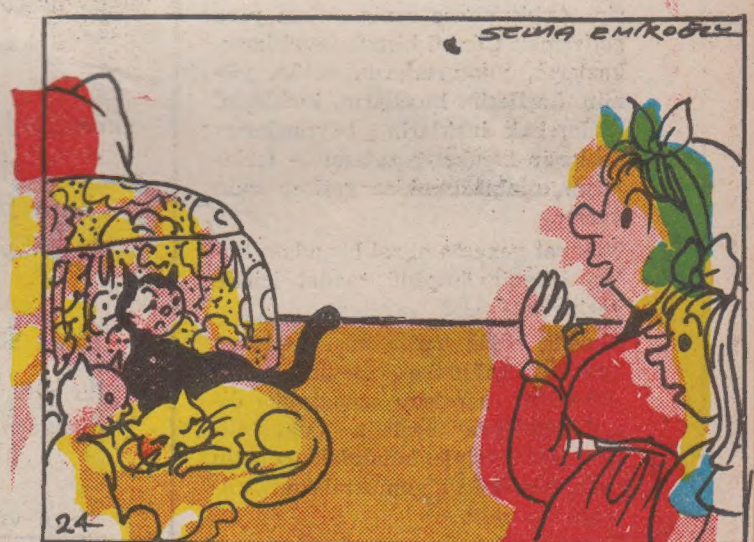

Türkân — Hayret! Yerlerinden bile kıpırdamamışlar...

Dadı Kalfa — Günahına girdin hayvancıkların, bak uslu uslu uyuyorlar!..

NE HAYAL!

Dul bir kadının her gün bir yumurta yumurtlayan bir tavuğu vardı. Birgün bu kadın, bir ayda biriktirdiği 30 yumurtayı, bir sepete koyup pazarın yolunu tuttu. Yolda kendi kendine konuşarak şu hesabı yaptı:

— Sen pazarda yumurtaları satıp 3 lira alacaksın. Ne yapacaksın parayı? Onlarla iki tavuk alırsın. Bu iki tavuk, bir de şimdiki, bir ayda sana şu kadar yumurta verir. Bunları satıp 3 tavuk daha alırsın. O zaman altı tavuğun olur. Bunlar sana ayda bir sürü yumurta yumurtlarlar. Bu yumurtalarla, yumurtadan kesilen tavukları satar, parayı bir kenara koyarsın. Diğer tavuklar yumurtlamıya devam eder, kuluçka yatar, civciv çıkarırlar; böylece tavukların çoğalır.

Topladığın paralarla birkaç kaz alırsın; bunlar da yumurtlar ve yavru yaparlar, tüyleri de işine yarar. Böylece işini ilerleterek ilerde bir de keçi alırsın. Keçi sana süt verir, yavru yapar. Artık tavukların, kazların, yumurtaların, sütün, keçilerin ve yünlerin olur. Sonra bir koyun alır, yavrularından, yağından, etinden faydalanırsın. Bütün bunlardan o kadar para kazanırsın ki, bir inek alabilecek hâle gelirsin. İnek sana süt, yavru ve gübre verir.

Fakat gübreyi ne yapacaksın? Sahi, bir de tarla almalısın .Tarla sana yetecek kadar sebze verir. Bundan sonra bir şey almağa ihtiyacın kalmaz. Sonra at alır, uşaklar tutarsın. Bunlar hayvanlara bakar, tarlayı ekerler. Yavaş yavaş evini ni büyülterek otel haline getirirsin. Artık kimse senin sırtını yere getiremez. Çünkü birçok tavukların, kazların, yumurtaların, sütün, yünün, keçilerin, kuzuların, ineklerin, - Ha, bak ineklerin boynuzlarını da kesip bıçakçıya satarsın - tarlaların, otlakların, kira getiren evin vardır.

Nihayet genç ve güzel bir adam bulup evlenir ömrünü saadet içinde geçirirsin.»

Burada köylü kadın, coşup ellerini havaya kaldırarak sevinç içinde «Yaşasın, varolsun zenginlik» diye bağırmağa başladı. Fakat elini kaldırmasiyle kolundaki sepetin yere düşmesi ve yumurtaların kırılması bir oldu...

Mine ELBİ

ELİŞLERİ

SEDİRİNİZ İÇİN BİRKAÇ YASTIK

Bu yastık örneklerinin hepsi birbirinden güzeldir. Yapılışı da gayet kolaydır.

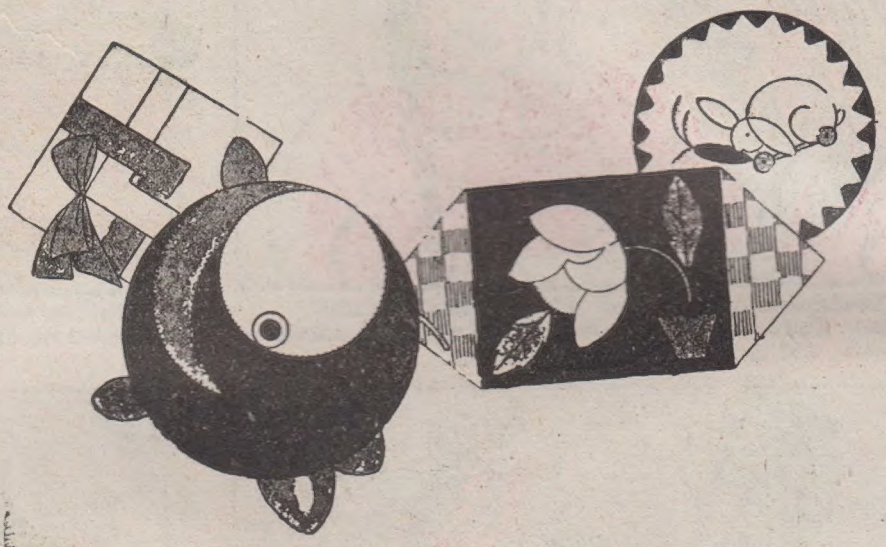

En üstteki dört köşe yastık turuncu bir keten parçasından ve kalınca bir kumaştan yapılır. Üzerine, resimde gösterilen şekilde iki ayrı renkten (meselâ yine turuncu ile mavi) tafta yahut ipek kordelâ dikilir. Bunu zincir veya fisto teyeliyle dikersiniz. Köşeye ayni kurdelâdan bir fiyong dikilir.

İkinci yaztık, kübik bir çiçek şeklindedir. Koyu gri, gül kurusu ve cam göbeği gibi üç renkten yapılır. Yastık yuvarlak yapılır: içi çok doldurulmaz. Dışa çıkan yeşil parçaları yaprak yerindedir. Bunların sert olması için ya kumaş sert olmalıdır, yahut birkaç kat yapılmalıdır. Çiçeğin göbeği parlak boncuktan veya puldan yapılır.

Bütün
Doğan Kardeş
okuyucuları
bir
İkramiyeli Aile Cüzdanı
alarak
para biriktirmesini
öğrenirler
ve
Yılda 60.000 liralık:
İki evli ve çeşitli para
ikramiyeleriyle talihlerini
denerler
Yapı ve Kredi Bankası

KEDİ - FARE OYUNU

Bu, pek kolay ve hareketli bir oyundur. Oyuncular bir çevre yaparak yere otururlar. sonra ya kura çekerek, ya da sayışarak «Kedi» yi seçerler.

Oyundan önce, ufak bir tahta parçası bulunur. Bu, «fare» olacaktır.

Çevrenin ortasında Kedi ayakta dururken oyuncular tahtayı yani «Fare» yi elden ele gezdirirler. Bunu, hem kediye göstermeden yapmalı, hem de ona belli etmeden hafifçe tıkırdatmalı.

Tahtaya vurulduğunu duyan kedi, bu sese doğru dönünce, fareyi çabucak başka birisine geçirmek gerektir.

Fareyi kaçırmayı beceremiyerek, elindeyken kediye yakalatan oyuncu kedinin, kedi de onun yerine geçer. Oyun da böylece devam eder.

BİR HAYVANAT BAHÇESİ MÜDÜRÜYLE KONUŞTUM :

PİSBOĞAZ DEVEKUŞU

Anlatan : Hikâyeci Teyze

Yağmurlar başlayınca Hayvanat Bahçesine eskisi gibi sık sık gidemez olmuştum. Nihayet güneşli bir pazar günü tekrar dostlarımı ziyaret edebildim.

Bahçe müdürünü, bahçeye ve hayvanlarına ait eşya koleksiyonunu düzenlemekle uğraşırken buldum. Elinde ufak bir tahta parçası tutuyordu. Tahtanın üzerine bir sürü bakır para, irili ufaklı düğme ve çiviler yapıştırılmıştı. Hele çivilerden biri adamakıllı iri ve sivriydi.

— Nedir bunlar? diye sordum.

Bahçe Müdürü:

— Sormayın, dedi. Bu pis şeylerden bahçemizin en güzel devekuşu Bim'i kaybettik. Bahçemizde üç yıl yaşadı. Bize yavruyken, Afrika'dan Mancar gölü civarından gelmişti. Bu üç yıl içinde adamakıllı serpildi, büyüdü. Son muayenesinden sonra, defterine, «Boyu 2 metre 30 santim, ağırlığı 58 kilo» yazmıştık. Bu arada size bir şey söyliyeyim ki, Hayvanat Bahçemizdeki en büyükten en küçüğüne kadar, her hayvanın böyle bir defteri vardır. İçinde; nerden geldikleri, doğum tarihi, isimleri, hastalıkları, hal ve hareketleri yazılıdır.

Bim, çok iyi ahlâklıydı. Arkadaşları gibi, kavga etmiyor, kaçmağa yeltenmiyordu. Ona bakan hademeye öyle alışmıştı ki, çağrılınca hemen yanına koşuveriyordu.

Yemek zamanları onu görmeliydiniz! Önüne bir yığın doğranmış sebzeyle kıyma konurdu. Bunları, tek kırıntı bırakmamacasına bitirir, sonra bölüğünde, bir aşağı bir yukarı gezinmeğe başlardı. Bim'in bu yemek üstü yaptığı yürüyüşlere gülmekten katılırdık! Etrafındaki hiçbir şeyle ilgilenmeden azametle, ayaklarını bir metreden daha yükseğe kaldırarak dolaşır dururdu. Koşarken de iki, hattâ üçer metrelik adımlar atardı.

Bim'in tek bir kusuru vardı: dehşetli pisboğazdı. Bıraksanız, sabahtan akşama kadar önüne ne gelse, yiyecek de yiyecek!... Huyunu bildiğimiz için ona hiç esirgemeden, mümkün olduğu kadar bol yemek veriyorduk. Ama Bim yine oburluğundan vazgeçmiyordu. Size geçenlerde bahsettiğim kötü yürekli ve terbiyesi kıt kimselerin attığı kibrit, çöp, sigara izmariti gibi şeyleri de hemen midesine indiriyoru. O kadar ki hademelerimizin yetişip temizlemesine bile vakit kalmıyordu.

Ama sonunda Bim, bu pisboğazlığın cezasını çekti. Bir gün zavallıcık ansızın hastalandı. Yemekten, sudan kesildi. En sevdiği kıymaya bile bakmıyordu... Kendi bölüğünde, ayaklarını altına almış, başını kanadlarının arasına saklamış, hareketsiz yatıyordu.

Günden güne fenalaşan Bim'in tüyleri dökülmeğe başlamıştı. Günlerce gıdasız kaldığı için açlıktan öleceği apaçıktı. Ona çiğ yumurta içirmek aklıma geldi. Lâkin bu hiç de kolay bir iş değildi. Bim'in bir tekmesi insanı öldürebilecek kuvvette idi. Nihayet buna da bir çare buldum. Kare şeklinde büyük bir çadır bezinin ortasında, tabak genişliğinde, bir delik açtık. Sekiz hademe devekuşunun bölüğüne yavaşça girdiler. Ellerinde, açık olarak tuttukları bezle onu, kafası delikten geçecek şekilde sardılar. Bez, kuşu bir yorgan gibi örttü, sadece kafası dışarda kaldı. Hademeler bezin uçlarına basarak durdular, ben de bu defa tehlikesizce Bim'e yaklaştım, gagasını açtım. Kabuklarını kırdığım yumurtaları, mümkün olduğu kadar derince, ağzına soktum. Bim, nefes alabilmek için yutkundu; böylelikle yumurtalar midesine indi. Ona, onbeş yumurta kadar yedirdim.

Bim'i birkaç gün yumurtayla besledim. İyileşir gibi oldu; su içmeğe, hattâ ayağa kalkmağa başladı. Bununla beraber hayvanın hâlâ tam düzelmediği belliydi. Aradan onbeş gün geçti. Bim okadar düşmüş, öyle zayıflamıştı ki, kafasını doğrultmağa bile gücü yetmiyordu. Tüyleri de yer yer dökülmüştü. Neşeli gözleri sönükleşmişti, kederli kederli bakıyordu. Boğulur gibi soluyordu. Artık Bim'in iyileşemiyeceğini anlamıştım.

Onbirinci günün sabahı öldü. Hayvanat Bahçemiz çok değerli ve çok sevilen bir kuşunu kaybetti. Ölüsünü laboratuvarda kestikten sonra, midesinden işte bu çivileri çıkardım. Vicdansız adamın biri, hayvanın herşeyi yediğini görünce, ona bunu atmıştı. Çivi, Bim'in midesini delmiş, mide kanamağa başlamıştı. Üstelik çivi paslanınca kanı da zehirlenmişti.

Bu tahtanın üzerinde gördüklerinizin hepsini Bim'in midesinden çıkardım. Şu paralara bakın, midede dura dura nasıl incecik hale gelmişler, görüyorsunuz ya? Mide, madenî parayı bile sindiriyor.

Bahçe müdürü birkaç aylık seyahate çıkacağı için, beni bahçelerini kışın görmeğe çağırdı.

— Size bahçemizdeki pekçok hayvanı tanıttım, dedi. Kışın gelişinizde karlar altında bahçemizi toplu olarak bir kere daha görünüz. Kış mevsiminde burası ayrı bir âlemdir.

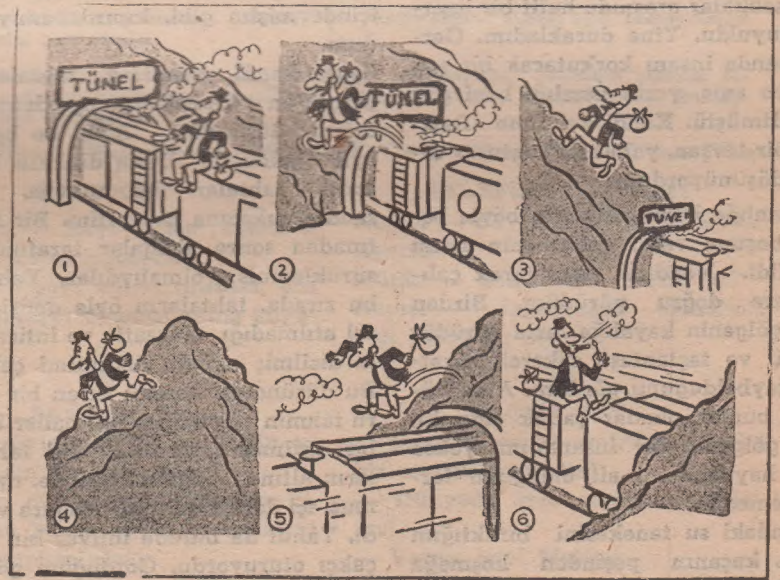

YAZISIZ HİKÂYE

KÜÇÜK ROBİNSONLAR

Doğan Kardeş'in romanı : 6

Çeviren: Nihal Yalaza TALUY

Çıkan parçanın özeti :
Anneleri tedavi için evden ayrılınca, Tom, kardeşleri Çunk, Mab, Jüd'le beraber deniz kıyısında buldukları boş bir yata yerleşirler. Orada tam bir kamp hayatı yaşamağa başlarlar. Fakat bir gece ansızın bir gürültü duyarlar. Çocukları bir korkudur alır.

Bir aralık içme suyumuzun azaldığının farkına vardık. Hava son derece sıcak olduğu için durmadan içmiş, suyumuzu bitirmiştik. Su aramağa gitmeyi teklif ettim. En yakın kaynak, aşağı yukarı, bir kilometre uzaklıkta bulunuyordu.

Kardeşlerim de benimle beraber gelmek istediler ama, hep birlikte çıkarsak, gürültü olacağı yüzde yüzdü. Bu, bizi takibeden adamın dikkatini çekebilirdi. Bunun için öğleden sonra çıkarken, güneş batmadan döneceğimi söyliyerek, suya tek başıma gittim.

Önce, sahilin kayalıklarını sağıma alarak yürüdüm. Bir iki dakika olduğum yerde durarak etrafımı gözden geçirdim ama, gözüme kimse ilişmedi.

Fakat bayırdan aşağı iner inmez, durduğum yerden yirmi metre ötede, sazlıklar arasında hafif bir hışırtı duyuldu. Yine durakladım. Gerçi bunda insanı korkutacak bir şey yoktu ama, yerin ıssızlığı beni çok ürkütmüştü. Kendi kendime «Belki bu bir tavşan, yahut da kuştur..» diye düşünüyordum.

Karanlığa kalmamak için böyle boşu boşuna vakit geçirmenin sırası değildi. Kendimi toplıyarak çalılıklara doğru yürüdüm. Birden bir gölgenin kayalığa hızla yürüdüğünü ve taştantaşa sekerek süratle kaybolduğunu gördüm. Ama bütün bunlar okadar çabuk oldu ki, bu gölgenin bir insana mı, yoksa bir hayvana mı ait olduğunu farkedemedim.

Elimdeki su tenekesini bıraktığım gibi, kaçanın peşinden koşmağa başladım. Öyle heyecanlanmıştım ki, ne olursa olsun bu işin içyüzünü aydınlatmağa karar verdim. Bayıra ulaşmadan önce, çalılıklar arasından geçmem gerekiyordu. Bu bana biraz zaman kaybettirdi. Kayalığın tepesine çıktığım vakit gölgeyi kaybetmiştir.

İndim, plâjı sağdan sola, yukardan aşağı dolaşmağa başladım. Ortalıkta, kayalığın dibinde yığılı duran birkaç çürük tahtadan başka bir şey göremedim. Bunların altında ancak ufak yengeçler saklanabileceğine göre, su tenekemin yanına dönmek üzere, yeniden kayalığa tırmanmağa hazırlandım. Tam bu sırada gözümün önünde tahtalardan biri kıpırdanmaz mı? Bir tahta parçasının kendiliğinden hareket etiğini gördünüz mü hiç? Büyülenmiş gibi, olduğum yerde buna bakıyordum. Başımda saçımın her teli dikleşiyor; nefes almaktan ürküyor, korkulu bir rüya içindeymişim gibi, kıpırdanamıyordum.

Sonra kendi kendime, tahtaların gerçekten kıpırdanıp kıpırdanmadığını düşündüm. Belki de bana öyle gelmişti.. Daha dikkatli bakınca, tahtaları bir mavna, bir sandal enkazına benzettim. Bir fırtınadan sonra, dalgalar tarafından sürüklenmiş olmalıydılar. Yalnız, bu sırada, tahtaların öyle gelişigüzel atılmadığı, maksatla ve intizamla dizilmiş olduğu dikkatimi çekti. Bu düşüncemi kafamı saran bir sürü tahmin ve çılgınca ihtimaller birbiri ardınca takibetti. Belki tahtaların altında, çamurun içinde, oyulmuş, içi define dolu bir mağara vardı. Yahut da burada ihtiyar bir kaçakçı oturuyordu. Gördüğüm gölge onundu belki de... Şimdi bu mağarada saklanmış olmalıydı..

Tabii, bütün ihtimallerden hangisinin doğru, hangisinin yanlış olduğunu anlamak için en kestirme yol: yaklaşarak, tahtalardan birini kaldırmaktı. Lâfta olunca, bu iş pek kolay gibi görünüyordu ama, orada, o anda bu hareket bana, yapılması imkâsızmış gibi görünüyordu. Ne yanımda, ne de etrafımda bana cesaret veren tek bir kişi yoktu. Yatımız bile görünürde değildi.

Deniz kabarmağa başlamıştı. Sahilin çamuru, yavaş yavaş suyla örtüldü. Ufak ufak dalgacıklar hışırtılı seslerle kumsalda titreşiyor, denizden martıların cırlıyan sesleri geliyordu. Akşam okadar sakindi ki, kuşların seslerini hemen yanımda imişler gibi işitiyordum.

Yavaşça, tahtalara doğru ilerledim. Tam bir tanesini kaldırmak üzere eğildiğim sırada, altında, birden garip, korkunç gürültüler duyuldu... Bir çukurdan, yahut yeraltından geliyormuş gibi, iniltiye benziyen, acı bir çığlık koptu... Sonra ses birden kesildi, ardından da daha müthiş bir gürültüyle yeniden işitildi.

— Devam edecek —

DOĞAN KARDEŞ
Okul Sinema Kuponu: 6

KİM BULACAK?

DİKKAT!

Bu sayfadaki bulmacayı çözenler arasında kura çekilerek, birinciye bir dolmakalem, ikinciye bir para çantası, üçüncüye altı aylık abone, dördüncüden ellinciye kadar da güzel bir kitap hediye edilecektir. Cevaplar Kasım ayının 25-ine kadar (Doğan Kardeş P.K. 2217 Beyoğlu) adresine gönderilmiş olmalıdır.

Bu solucan bütün bu karışık yollardan geçerek düzlüğe nasıl çıkabilir?

ANLIYAMIYORMUŞ !

Süha karnesini eve getirdiği vakit babası yine matematikten kırığı olduğunu görünce:

— Matematik yine kırık, dedi.. Neden böyle bir türlü anlıyamıyorum?

Küçük Süha boynunu büktü:

— Ben de bir türlü anlayamadığım için kırık alıyorum ya baba!

★

TERS ÇORAP

— Çorabını ters giymişsin Meral, haberin var mı?

Meral — Tabiî var..

— Neden değiştirmiyorsun?

Meral — Öbür tarafında delik var da...

★

SANDÖVİÇ

— Garson, ben sana yumurtalı sandöviç ısmarladım, sen tavuklu sandöviç getirmişsin...

— Kusura bakmayın bayım, arzunuzu biraz geç haber vermiştim de...

— Takvimin yapraklarını ne koparıp duruyorsun?

— Bayram çabuk gelsin diye anneciğim..

HEDİYE KAZANANLAR

54 - üncü sayıdaki bulmacayı çözenler arasında kura çekilerek aşağıda adları yazılı kardeşler şu hediyeleri kazandılar:

KİTAP KAZANANLAR:

1 — Haşim Türkoğlu, (Ankara), Bir Dolma Kalem.
2 — Nuriye Altınbaş, (İstanbul), Para çantası.
3 — Türcan Taner, (Kadıköy), Altı Aylık Abone.

Attilâ Seçkin (İstanbul), Zeki Tosuner (Nazilli), Ayhan Aksu (Adana), Meral Madenoğlu (İstanbul), Ergün Özdeğen (İstanbul), Muammer Selçuk (İsparta), Ahmet Sertel (Eskişehir), Sevgi Taner (Ankara), Erdal Müdür (İstanbul), Cumhur Kirişçi (Akhisar), Aynur Danabaş (İstanbul), Zeynep Kanat (Bursa), Göksel ve Jülide Alkılıç (Fatih), Gülçin Ağan (İstanbul), Nezahat Tolay (Haydarpaşa), Rıza Alpar (Beyoğlu), Mustafa Kafescioğlu (Denizli), Aynur Kökmen (Sıvas), Rifat Erdönmez (Balat), Uğur Eğilmez (İstanbul), Meşruke Çolpar (Eskişehir), Süleyman Korkmaz (İstanbul), Aynur Şenal (Ankara), Suna Hankan (İzmir) Vedat İşbilir (Aksaray), Hayat Özgül (Kadıköy), Ayla Demir (Beyoğlu), Seçkin Fırat (Malatya), Tanur Pirinççioğlu (İstanbul), Dilek Savaş (Ankara), Özden Elçi (Ankara), Tulay Töntük (Ankara), İsmail Adeta (Edirne), Yurdaay Göker (Mersin), Zeki Gülsoy (Eskişehir), Altan Ferendeci (Üsküdar), Gülcan Akkaya (İstanbul), Nursel Kanal (Edirne), Niyazi Alkaya (Denizli), Altay Erol (Kısıklı), Gündüz Turna (Zonguldak), Sönmez Tekyıldız (İstanbul), Can Sümer (Üsküdar), Nurtekin Sözer (Eskişehir), Nihal Çerçel (Tarsus).

Dikkat : İstanbul'da oturan kardeşlerin hediyelerini almak için İdaremize gelmelerini rica ederiz.

Bulmacayı çözdükten sonra, sakın dergiyi kesmeyiniz. Bulmaca resmini bir kâğıda çizip bulduklarınızı işaretliyerek bize gönderiniz. Dergiyi kesen kardeşleri kuraya sokmuyoruz.

İYİ ÇOCUK!

Bahçıvan — Hey! ağacın üzerinde ne yapıyorsun bakayım?

Turgut — Şey.. elmalarınızdan biri yere düşmüştü de onu yerine koyuyorum!

★

SAĞLAM EV

— Bana öyle geliyor ki, sizin ev pek sağlam bir yapı değil!

— Doğru, duvarlar o kadar ince ki, ne zaman başım ağrısa komşudaki bay iki aspirin alır...

TELEFONDAKİ SES !

Kapıcı — Bayım sizi telefondan istiyorlar...

Müdür — Kim acaba, karım mı?

Kapıcı — Zannetmem efendim... Pek kibar bir ses !

★

SAÇMA ŞEY !

— İkisi bir araya getirilince başka bir şeyi bölen nedir?

— Dünyada öyle saçma şey yoktur!..

— Vardır işte! Makas!

DOĞAN KARDEŞ
Bulmaca Kuponu: 58

HAYVAN SEVGİSİ

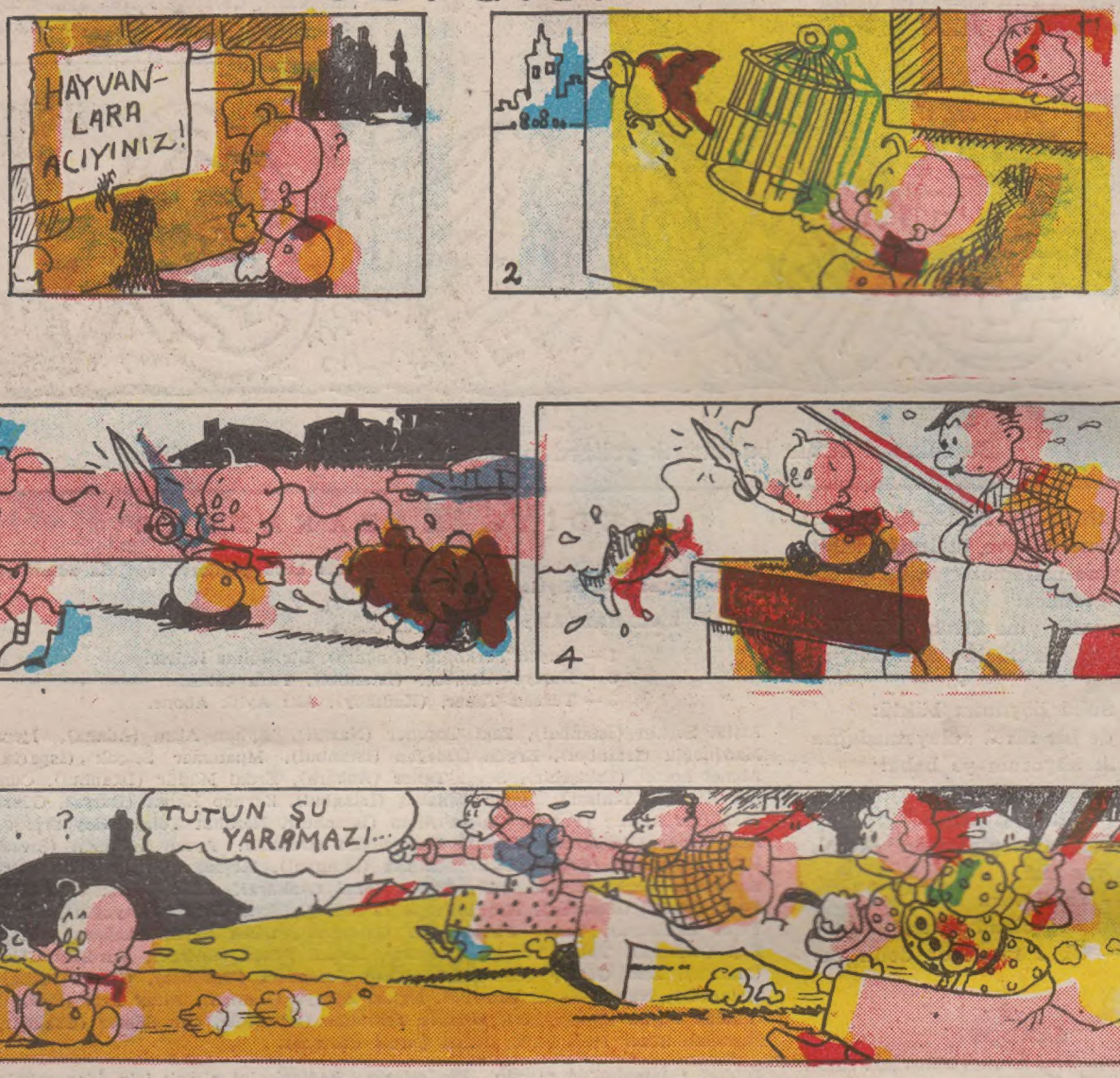

ŞAKACIKLAR

— Zürefaların da acaba boğazı ağrır mı?
— Tabiî ağrır oğlum.
— Öyleyse onların boğazını sarmak için toplarla sargı bezi lâzım.

OKUL DOKTORUNUN YANINDA

— Oğlum dört defa 44 de bakayım.
— 176 efendim.